

BJELOVARSKE MUZEOLŠKE ZANIMLJIVOSTI

Od kako postoje muzeji kao institucije, naša struka se susreće sa kojekakvim problemima. Oni su bili različiti — od pribavljanja materijala za muzejski postav, preko »ratovanja« sa kojekakvim nadobudnim »istraživačima« na terenu, pa sve do problema prosvjeđivanja širokih narodnih masa po pitanjima naše dalje i bliže prošlosti. Svaka muzejska sredina se dovijala na svoj način da riješi te probleme; kako se to rješavalo u bjelovarskom kraju u drugoj polovini prošlog stoljeća, posvjedočit će dva pisma koja se čuvaju u arhivu Arheološkog muzeja u Zagrebu.

Broj 31.

Gnu kapitanu Mrgnjeviću sl. gjuročke pukovnije u Belovaru

U Zagrebu 2. ožujka 1865.

Dragi Priatelju!

Ti si meni u Topuskom obećao da ćeš našem kralj. dalmat. hrv. slav. Muzeju jedan starinski bakreni prsten darovati, kako se kući vratiš. Ja te dakle u ime ovog zavoda molim, da kao dobar domorodac tu žrtvu domovini učiniš, spomenuti prsten Muzeju što skorije pošalješ, pak i mjesto niegovog našastja naznačiš. U jedno te molim, da sprilikom razvidiš kod gna kapitana Jakoba od Rukavine hercegovačke satnije jednu miedenu ploču, s kojom on artije obtežuje, pak da nju opišeš, koliko je duga, široka, debela i teška i imali na njoj kakvo slovo ili znamenje.

Ja sam toga gospna kapitana od strane narodnog Muzeja 2. veljače i 17. prosinca 1863. liepo pismeno molio, dabi tu stvar tomu zavodu poklonio ili barem opis od njega poslao, ali nisam tako sretan bio, da barem jedan odgovor dobio. Za to te liepo molim, da mi taj opis, ako nebude tebi samom to moguće, kroz drugoga dadeš sastaviti, pak da meni pošalješ.

U ostalom ti ovaj zavod preporučujem, da se njega sjetiš, kad za kakvu starinsku stvar začuješ.

Tvoj priatelj

M. S.

Belovar 9 Svibnja 1880.

Velecienjeni gospodine!

Nedavno primio sam pismo od arheološkoga društva švedskoga. Kojim mi se javlja da su publikacije ovoga društva poslana našem hrvatskomu arheološkomu društvu. Pismo bilo je adresirano na mene kao tajnika našega društva, pa je za to i poslano k meni u Belovar. Nu pošto se stvar tiče društva, šiljem ga vami natrag.

Čuditi ćete se, da vam ja ne pribavljam ovdje više članova za društvo, pa ćete misliti, da je tomu kriv moj nemar. Ali nije tomu tako, nego je krivo samo ovdješnje pučanstvo. Ovo se naime sastoji od samih **penzioneraca** i doseljenih **židova**, koji ne imaju nikakova smisla za naobrazbu; a koliko ga još imaju, ne upotrebljuju ga na korist hrvatske knjige. Ovdje se mrzi sve, što je **hrvatsko**, a najviše se prenosi mržnja na gimnazijalne ovdješnje učitelje, jerbo djecu odgajaju u hrvatskom duhu, a ne u švabskom kano za granice. Za to ne ćete naći sina kojega bolje stojećega ovdješnjega gradjanina u našoj gimnaziji, nego ovi se šalju u Magjarsku ili Njemačku (dotično Cislajtansku) na nauke. Za to kad koji gimnazijalni učitelj što preporučí gradjanstvu, već unapried to odbiju, jer je to učitelj preporučio. Zbog toga i moje nastojanje, da sakupim predplatnika na »Viestnik« nije uspjelo. Hrvatsko pako činovništvo ovdje veoma je letargično i ne ima ili neće da ima smisla za arkeologiju, pa smatra, da je već dovoljno učinilo, ako se abonira na publikacije »Hrvatske Matice«, a za »Viestnik« ne mari. Tako ja nisam mogao ništa učiniti.

Starina ne ima ovdje, niti sam čuo, da ih se je gdje što izkopalo. Jedino dobio sam rimski sr. novac (Av: ANTON INVS AVG. PIVS P.P. — Rev: TR. POT. COS. IIII.) od ovdješnjega mjerinika **Mije Pečara**, koji vam pripošiljem za muzej. — Bilo bi dobro da mi dojavite broj i godinu

ministerijalne naredbe, uslied koje je pošiljanje starina za muzej prosto od poštarine, da drugi put mogu poslati bezplatno starinu, ako koju dobijem.

Iz svega vidite, da je ovdje gimnazijalnomu učitelju veoma tegoban položaj, te da ja jedva izčekujem čas, kad ću jednom biti premješten na koju drugu gimnaziju.

Pozdravljajuć srdačno Vas i Bojničića ostajem vaš na uslugu pripravn

D Gruber

Goran Jakovljević, Gradski muzej Bjelovar

O OSNIVANJU ARHEOLOŠKE SEKCIJE MUZEJSKOG DRUŠTVA SJEVEROZAPADNE HRVATSKE

Arheologija kao naučna disciplina u čitavoj našoj zemlji, pa tako i u sjeverozapadnoj Hrvatskoj, na takvom je stupnju razvoja koji je potpuno neprimjeren tehnološkom razvitku i vremenu u kojem današnja civilizacija egzistira. Naši arheolozi susreću se sa takvim problemima (financijskim, materijalno-tehničkim, informacijskim itd.) koji u ostalim zemljama izgledaju asurdni, te ni mnoštvo briljantnih umova naše struke, poznatih i izvan granica naše zemlje, ne mogu puno pomoći da se izmijeni ta negativna predodžba. Imajući sve to u vidu iz Gradskog muzeja Bjelovar krenula je inicijativa da se bar na području sjeverozapadne Hrvatske poboljša to stanje novim oblicima rada, te zajedničkim rješavanjem temeljnih problema naše struke i svakodnevnih teškoća koje prate naš rad.

Prvo radno okupljanje svih arheologa sjeverozapadne Hrvatske bilo je u Bjelovaru 20. lipnja, a domaćin je na dnevni red skupa stavio teme »Primjena informatičkog sistema u arheologiji« i »Mogućnost osnivanja regionalnih zavoda za zaštitu spomenika kulture na nivoima zajednica općina«, koje su izazvale veliko zanimanje svih prisutnih. Ali, najvažniji rezultat koji je u Bjelovaru ostvaren jest da su dogovoreni osnovni principi rada, te da je iz-

vršena priprema za osnivanje Arheološke sekcije pri Muzejskom društvu sjeverozapadne Hrvatske. Dogovoreno je da se radni sastanci svih arheologa sjeverozapadne Hrvatske i muzejskih preparatora kao sastavnih činilaca naše struke redovito održavaju svaka tri mjeseca u drugoj sredini, s tim da domaćin kreira dnevni red sastanka tako da budu zastupljene i opće teme značajne za sve nas i specifična problematika s kojom se susreće domaćin. Operativnost rada sekcije osigurava »koordinator« koji se mijenja svakih šest mjeseci.

Drugi radni sastanak arheologa, ujedno osnivački sastanak Arheološke sekcije pri Muzejskom društvu sjeverozapadne Hrvatske, održan je 21. rujna u Koprivnici, u sklopu otvaranja velike arheološke izložbe »40 godina arheoloških istraživanja u sjeverozapadnoj Hrvatskoj«, a glavne teme dnevnog reda bile su iste kao i u Bjelovaru. Međutim, problematika osnivanja regionalnih zavoda za zaštitu spomenika kulture izbila je u prvi plan i iskristalizirala se kao problem u čijem bi se rješavanju trebalo angažirati i čitavo naše Muzejsko društvo. Zašto je to pitanje postalo toliko važno?

Geografski prostor sjeverozapadne Hrvatske de jure i de facto trenutno spada pod jurisdikciju Regionalnog zavoda za zaštitu spo-

MUZEJSKI VJESNIK

GLASILO MUZEJSKOG DRUŠTVA SJEVEROZAPADNE HRVATSKE

(Bjelovar, Čakovec, Čazma, Grabrovnica, Kalinovac, Koprivnica, Križevci, Kutina, Trakošćan, Varaždin, Varaždinske Toplice i Virje)

UREDNIŠTVO

Ljerka Albus, Darko Sačić, Mirjana Dučakijević, Magdalena Lončarić, Marina Šimek

Odgovorni urednik: Darko Sačić

Prelom: Uredništvo

Naslovna stranica: Darko Sačić

Fotografija — Davor Putar

Muzejski vjesnik izlazi jedanput godišnje. Rukopise ne honoriramo i ne vraćamo. Glasilo solidarno financiraju muzeji sjeverozapadne Hrvatske.

Za sadržaj priloga odgovaraju autori.

Nakladnik:

Gradski muzej Varaždin

Za nakladnika: Darko Sačić

Tisak: »Zrinski« Čakovec

Broj 10 — Ožujak 1987.

God. X

Naklada 800 komada

Naslovna stranica: S izložbe »40. godina arheoloških istraživanja u sjeverozapadnoj Hrvatskoj«

Prijevod: Željko Grabar, Vid Lončarić, Ljerka Perči, Marina Šimek, Vesna Šimunić

GRADSKI MUZEJ VARAŽDIN
ARHEOLOŠKI ODJEL

15644